

به بهانه دور چهارم تحریم اقتصادی

چالش در صنعت و سیستم مالی شدت می گیرد

در ماه گذشته یکی از خبر ساز ترین مسایل در رسانه های جهانی و داخلی کشورمان موضوع دور تازه تحریم های اقتصادی بر علیه کشورمان بود که در ابعاد وسیعی در سطح دنیا منتشر شد. در این برنامه به نکاتی اشاره شده است که جا دارد با تامل بیشتری به آن توجه شود تا بتوانیم با هماهنگی و برنامه ریزی بهتری از این دوران گذار با موفقیت و سربلندی بیرون بیاییم. بی تردید هر نوع تحرک یا اجرای برنامه های تحریم، تاثیر مستقیم خود را بر زندگی همه ی ما به جا خواهد گذاشت، بنابراین آگاهی و آمادگی پیش و بعد از تحریم می تواند تا حدی از معضلات پیش رو بکاهد، از این رو شما را به مطالعه ی متن زیر دعوت می کنیم.

تاریخ دهه های گذشته به خوبی روشنگر این وضعیت است که هر وقت حزب دمکرات بر مسند قدرت می نشیند، فضایی کاملا سیاسی و برنامه هایی به مراتب پیچیده تر از دوران جمهوری خواهان در سیاست خارجی آمریکا ظهور می کند، از روزی که اوپاما به کاخ سفید وارد شد در اولین اقدام خود تحرکاتی گسترده را در سطح جهان رقم زد تا چهره ی خدشه دار شده آمریکا را که در دوره ریاست جمهوری بوش دوم بر جای گذاشته شده بود، ترمیم بخشد و در قدم بعدی اجماع جهانی را در چهار چوب منافع دول غربی و متحدان خود در جهان بوجود آورد، هر چند موفقیت وی با

نوسانات مختلفی روبه رو بود، ولی در رابطه با موضوع تحریم اقتصادی علیه کشورمان، دولت وی توانست، پس از هر دوره زمانی که به این موضوع اختصاص پیدا کرده است، حلقه محاصره را در زمینه اقتصادی علیه برنامه هسته ای ایران محدود تر و با معامله گری های پشت پرده خود کشور هایی چون چین و روسیه راکه تا دیروز به خاطر منافع اقتصادی خود و همچنین قرار دادهای کلانی که با ایران منعقد کرده بودند را با خود همراه کند در این میان و سالیان سال است که جمعی از ساده اندیشان با اختصاص میلیارد ها دلار پول نفت به موضوع واردات سعی داشتند از

نزدیک شدن ظاهری این کشور ها به یکدیگر جلو گیری کنند فارغ از این واقعیت که سیستم سرمایه داری جهانی در بافت شرکت های چند ملیتی تبلور یافته است که در تحلیل نهایی می توان به این واقعیت اشاره کرد که تمامی دول غربی و روسیه و چین در اصل شرکایی هستند که بر سر منافع بیشتر چانه می زنند نه اینکه برای کشور ما تا به آخر در برابر خواست هم قطارهایشان بایستند این واقعیت بارها و بارها تجربه شده است جنگ یوگسلاوی، عراق و افغانستان تأیید سخنان بالاست، متاسفانه با این تجربه باز کسانی را ملاحظه می کنید که در

است. از سوی دیگر، این کشور از ایران عمدتاً فرش، محصولات دریایی و کشاورزی وارد می‌کند.

محمد نهبانندیان، رییس اتاق بازرگانی ایران ضمن استقبال از مواضع اخیر فعالان اقتصادی آمریکا در مخالفت با تحریم اقتصادی ایران اعلام کرد که چنانچه شرکت‌های آمریکایی مایل به حضور در پروژه‌های بزرگ اقتصاد ایران باشند، منعی برای حضور آنها وجود ندارد.

به گفته نهبانندیان ایران همواره این سیاست را داشته که در پروژه‌های بزرگ اقتصادی کشور، اگر شرکت‌های آمریکایی مایل باشند شرکت کنند، منعی برای آنها نبوده است. وی معتقد است: این دولت آمریکا بوده است که از حضور شرکت‌ها در پروژه‌ها مانعت می‌کرده است.

در تحریم دور چهارم آنچه به صورت خلاصه می‌توان به آن اشاره کرد موضوع تحت نظر قرار دادن فعالیت‌های بانک‌های ایرانی، از جمله بانک مرکزی اجازه سرمایه‌گذاری در زمینه اکتشاف و استخراج اورانیوم از معادن و نیز در فعالیت‌های مرتبط با غنی‌سازی و موشک‌های بالستیک از ایران سلب شد، هیچ کشوری حق فروش هشت نوع سلاح سنگین به ایران را نخواهد داشت: تانک، خودروهای زرهی، سیستم توپ‌های کالیبر بالا، هواپیمای جنگی، هلی‌کوپترهای جنگی، کشتی‌های جنگی و سیستم‌های موشکی. این ممنوعیت، شامل لوازم یدکی و هر نوع همکاری یا آموزش در زمینه بهره‌برداری از این سلاح‌ها هم خواهد شد و علاوه بر این، هیچ کشوری نباید به توسعه موشک‌های بالستیک در ایران یاری برساند.

برای اعمال این محدودیت‌ها، بازرسی سرزده از محموله‌های ارسالی به ایران یا محموله‌های وارد

جانبه از سوی آمریکا علیه ایران را به زیان منافع اقتصادی بخش خصوصی آمریکا اعلام کرده‌اند. شرکت‌های بویینگ و نیز شرکت نفتی «اکسون موبیل» جزو ۲۰ شرکتی بودند که تلاش می‌کردند تا لایحه تحریم ایران که در سال ۱۹۹۶ در کنگره به تصویب رسیده است به مورد اجرا در نیاید.

ویلیام رینش، رییس شورای تجارت خارجی آمریکا (که این شورا در واقع گروهی متشکل از دو شرکت اکسون موبیل و بویینگ است) در این باره می‌گوید که در صورت مجازات شرکت‌های اروپایی و چینی، تجارت مشروع شرکت‌های آمریکایی با این شرکت‌ها هدف قرار می‌گیرد و این به ضرر منافع شرکت‌های آمریکایی خواهد بود.

مبادلات تجاری ایران و آمریکا طی سه ماه نخست سال جاری میلادی با ۱۹ درصد رشد نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۹۳ میلیون دلار رسیده است. بر اساس گزارش دفتر آمار آمریکا در سه ماه نخست ۲۰۱۰ افزون بر ۷۳/۳ میلیون دلار کالا به ایران صادر شده که این رقم نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۰۹، ۲۲ درصد رشد داشته است. واردات آمریکا از ایران نیز در این مدت با رشد ۷ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۱۹/۷ میلیون دلار رسیده است. مبادلات تجاری ایران و آمریکا طی چند سال اخیر پرنوسان بوده است، به طوری که در سال ۲۰۰۸ مجموع مبادلات دو کشور به ۷۸۷/۲ میلیون دلار رسید که تراز مثبت ۵۷۹ میلیون دلاری را برای آمریکا رقم زد. در سال ۲۰۰۹، اما مبادلات دو طرف با بیش از ۵۰ درصد کاهش به ۳۴۷/۱۵ میلیون دلار رسید. دارو و وسایل پزشکی مهم‌ترین کالای صادراتی آمریکا به ایران عنوان شده

تربیون‌های رسمی و غیر رسمی فریاد خوش خدمتی به شرکت‌های آمریکایی را فریاد می‌زنند و حاضرند به بهای از بین رفتن حاکمیت ملی و تسلط دلارهای خارجی تمام منافع ملی را فدای چشم‌آبی‌ها و چشم‌بادامی‌ها کنند. برای مثال درست چند صباحی قبل از اعلام تحریم دور چهارم عسگر اولادی رییس اتاق ایران و چین که سال‌ها است، این مکان را به جولان‌گاه ارزان چشم‌بادامی‌ها تبدیل کرده در گفت‌وگو با خبرنگاران چنین بیان می‌دارد: به رغم فشار غرب بر چین، ما در ابعاد مختلف با این کشور سرمایه‌گذاری مشترک داریم که می‌تواند به راه آهن، بندرسازی، جاده‌آزاده راه شمال، پایگاه‌های نفتی و ساخت اسکله اشاره کرد و همچنین چین در ۴ پایگاه نفتی ایران در سال ۲۰۱۰ حدود ۲۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری کرده است. باید از آقایان پرسید حالا که تمامی واردات، جاده‌سازی‌ها، پروژه‌های نفتی و در کل، اکثر ثروت کشور را دودستی تقدیم چشم‌بادامی‌ها کرده اید دیگر چه حرفی برای گفتن دارید؟ باز هم برای پیوستن به سازمان تجارت جهانی تلاش می‌کنید؟ تا خارجیان را بر سر سفره نفت و گاز این سرزمین بنشانید و آن‌ها با هم فکری و هم راهی مافیای پشت پرده به نام شب این مردم هم رحم نکنند و آمار فقر را از ۷۰ درصد بالاتر ببرند؟ تا باز هم آقایان در ساده‌انگاری بی‌مانندی فکر کنند که با باج دادن‌های مختلف می‌توانند سر خارجی‌ها کلاه بگذارند و آب رفته را به جوی بازگردانند؟

در شرایطی که کنگره آمریکا مشغول نهایی کردن دور تازه تحریم‌های یک جانبه علیه ایران بود، ۲۰ شرکت بزرگ آمریکایی از جمله شرکت هواپیمایی بویینگ و شرکت نفتی موبیل اعمال تحریم‌های یک

بنزین مورد نیاز کشور که حجم آن ۲۰ میلیون لیتر در روز برآورد می‌شود از واردات این کالا تامین می‌شود. طبق آخرین خبرها شرکت‌های چینی مانند شرکت ملی نفت چین (CNPC) و سینیپک در تلاش هستند تا خلاء ارسال بنزین به ایران را جبران کنند.

جدا از مباحث تحریم، موضوعی که رسانه‌های خارجی سعی کردند تا حدودی واقعیت بازار فروش نفت را برای کشور ما در هفته‌های اخیر مخدوش نشان دهند پایین آمدن آمار فروش نفت ایران بود که جا دارد به این نکته توجه شود که سطح تقاضای خرید نفت در کشورهای صنعتی پایین آمده است. در ایالات متحده آمریکا در روزهای کاری هفته، روزانه ۱/۱۵ میلیون بشکه بنزین، کروزیل و دیگر محصولات پالایشی مصرف می‌شده که به گزارش «بارکلیز کاپیتال» در ماه آوریل سال جاری این میزان مصرف به پایین‌ترین حد خود از سال ۲۰۰۳ بدین سو رسیده است.

بر اساس آخرین آمارهای وزارت انرژی آمریکا، در این کشور حدود ۹/۱ درصد بر میزان ذخیره خصوصی بنزین افزوده شده و به ۵/۳۶۲ میلیون بشکه رسیده است. این وزارتخانه اعلام کرده است که این رقم به بالاترین حد متوسط خود در این فصل رسیده است.

بنا بر این می‌توان شرایط موجود را در پایین آمدن آمار خرید نفت ایران تا حدی مربوط به شرایط رکود در بازار جهانی دانست که رسانه‌های غربی با بوق و کرنا کردن موضوع پایین آمدن آمار فروش نفت ایران سعی در تبلیغات منفی دارند.

با این حال شرایط موجود در حال حاضر مجموعه‌ای از واقعیت‌هایی است که جا دارد فعالان اقتصادی، لیدرهای تشکل‌های صنفی به آن

شرکت توتال فرانسه آمادگی خود را برای قطع صدور بنزین به ایران اعلام کرد روز هفتم آوریل امسال نیز، کنسرن «لوک اویل» روسیه اعلام کرد که از فروش بنزین به جمهوری اسلامی خودداری می‌ورزد. لوک اویل تا پیش از آن هر دو ماه یکبار ۴۰ تا ۸۰ میلیون لیتر بنزین به ایران می‌فروخت. این کنسرن روسی دارای ۲ هزار پمپ بنزین در آمریکا است و ادامه همکاری با ایران می‌توانست منافع آن را در ایالات متحده تهدید کند.

علاوه بر لوک اویل، دو کنسرن نفتی بزرگ و مستقل «گلنگور» و «ویت اویل» نیز تاکنون همکاری خود را در زمینه تامین بنزین ایران قطع کرده‌اند.

اکنون بزرگترین تامین‌کنندگان بنزین مورد نیاز ایران را کنسرن‌های «پتروناس» مالزی و گروه نفتی «ایندپندنت» کویت تشکیل می‌دهند.

در حال حاضر ۴۰ درصد

شده از این کشور، هم در بنادر و دریاهای آزاد و هم در فرودگاه‌ها، به شدت افزایش خواهد یافت.

در این پیش‌نویس گفته شده دارای‌های افراد، نهادها یا شرکت‌های خارجی مرتبط با سپاه پاسداران توقیف خواهد شد و مسئولان آنها حق خروج از مرزهای این کشورها را نخواهند داشت.

هیچ کشوری نباید اجازه فعالیت بانک یا دفتر نمایندگی‌اش را در ایران صادر کند.

درآمدهای ایران از بخش انرژی نیز هدف قرار گرفته است و در این ارتباط نشانه‌هایی از تلاش برای اعمال تحریم‌های هدف‌دار در بخش نفت و بنزین به چشم می‌خورد. در هفته‌های گذشته شاهد بودیم که شرکت‌های بزرگ غربی و شیوخ عرب منطقه هماهنگی کاملاً آشکاری را برای ایجاد موج جدیدی از فشار بر علیه ایران آغاز کردند. این ارتباط یک روز پس از بی‌نتیجه ماندن مذاکرات هسته‌ای در وین،

را از دولت به کار بندند و بساط تفکر تجاری را از کشور برچینند، بی تردید دولت نیز تنها راه ادامه حفظ ثبات در کشور را در اعتماد مردمی، امنیت اجتماعی به واسطه رشد اشتغال و رشد صنعت کشور جستجو می کند و برای این کار به غیر از مقابله جدی با واردات و قاچاق کالا، تکیه بر اعتماد ملی و بستر سازی مناسب برای مبارزه با دستان آلوده فساد و مافیای حاکم براققتصاد راه دیگری برایش متصور نیست، در غیر این صورت اگر در شرایط فعلی لحظه ای درنگ در کسب مطالبات تشکل ها نادیده گرفته شود به جزء فشار بیشتر بردنه صنعت و سرعت دادن به گرد آب ویران ساز تبعات تحریم دست آورد دیگری نصیب مردم ما نخواهد شد و از طرفی دیگر هر لحظه که حلقه تحریم محدود تر می شود، به همان اندازه تحقق انتظارات صنعت و زدودن تبعات تحریم به علت حاکم بودن تفکر تجاری بر اقتصاد ایران بیشتر، سخت تر و دست نیافتنی تر جلوه خواهد کرد و عدم عکس العمل به موقع دولت می تواند باعث از دست رفتن فرصت های غیر قابل برگشت برای کشور ما شود.

است بیش از دبی خود را نگران برنامه های هسته ای ایران نشان می دهد و از سوی دیگر، سران این امیرنشین ارزش بسیاری برای روابط خادم منشانه خود با آمریکا قائل اند و علاوه بر این، در مقاطع مختلف کشمکش ایران با کشورهای غربی با طرح موضوع جزایر سه گانه به عنوان اهرم فشار بر کشورمان عمل کرده است.

اکهارت وورتس، مدیر ارشد اقتصادی در «مرکز مطالعات خلیج» (Gulf Research Center)، معتقد است که ابوظبی تلاش های خود برای نزدیکی بیشتر امیرنشینان امارات عربی متحده را افزایش خواهد داد تا بتواند اوضاع فعالان اقتصادی ایران را روز به روز بدتر کند.

بی تردید تحریم دور چهارم، نا بسامانی های اقتصادی را باز هم وسعت می بخشد و می توان با جمع آوری اخبار مربوطه به این نتیجه دست یافت که دور چهارم تحریم دقیقاً صنعت و ارکان بانکی و مالی کشور را هدف گرفته است، از این رو جا دارد با در نظر گرفتن این اصل که در کنار هر تهدیدی فرصتی نهفته است، رهبران تشکل های صنفی کارگران و کارفرمایان با اتحاد عمل هر چه کار آمد تر زمینه دست یابی برای کسب بیشترین امتیازات

توجه ویژه مبذول دارند. اهرم فشار دیگری که آمریکا و متحدان آن در پی آن هستند، بستن دروازه های واردات و مناسبات اقتصاد ایران با کشورهای عربی است، چرا که با وجود اجرایی شدن چند مرحله از تحریم ها علیه جمهوری اسلامی، تا کنون بسیاری از کالاها از راه دبی به ایران وارد شده است. اکنون ابوظبی، دیگر امیرنشین امارات متحده عربی، قصد دارد دولت دبی را برای بستن راه های تجاری به کشورمان زیر فشار بگذارد.

دبی مهم ترین دروازه ی ورود کالا به ایران است، بیش از ۸ هزار فعال اقتصادی ایرانی در این کشور به کار مشغول اند. ۸۰ درصد اجناسی که به دبی می آیند، راهی کشورهای دیگر می شوند که از این مقدار حدود یک چهارم سهم ایران است.

واردات ایران از دبی در فاصله ی سال های ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۹، با افزایشی ۳ برابری به ۱۲ میلیارد دلار رسیده است. در حال حاضر ابوظبی ثروتمندترین امیرنشین امارات متحده عربی، با سیاست های اقتصادی دبی موافق نیست.

شیخ خلیفه بن زاید آل نحیان، امیر ابوظبی، که سرمایه گذاری هنگفتی را با سرمایه داران اماراتی در صنایع خودروسازی آلمان انجام داده

